

Ödeme Hizmetleri Mevzuatında Açık Bankacılığa Yönelik Değişiklikler Yapıldı

Kritik bir hizmet ve bilgi toplumunun temel ihtiyaçlarından biri olan ödeme hizmetleri, geçmişte AB'de 2007/64/EC sayılı AB Direktifi ("**PSD**") tarafından düzenlenmekteydi. Bilindiği üzere, buna uygun olarak Türkiye'de de 2013 yılında ödeme sistemleri ile ilgili mevzuat düzenlenerek Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında 6493 sayılı Kanun ("**Kanun**") yürürlüğe girmişti.

Teknolojik gelişmeler, elektronik ve mobil ödemelerin sayısındaki hızlı artış ve yeni ödeme sistemlerinin pazarda yaygınlaşması PSD'nin uygulanmasında birtakım zorlukları da beraberinde getirmiş ve tüketici beklentilerinin değişmesi neticesinde yeni iş modelleri ortaya çıkmasının ardından, gelişen piyasa ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla AB'de 2015 yılında 2015/2366/EU sayılı Direktif ("**PSD2**") kabul edilmiştir. PSD2'nin yürürlüğe girişini müteakip Türkiye'nin de yeni yasama eğilimine uyum sağlaması ve mevzuatını son gelişmelere uyarlaması bir süredir beklenmekteydi. Ayrıca, açık bankacılığın hukuki altyapısını güçlendirmek amacıyla, yerel mevzuatın PSD2 ile uyumlaştırılması Türkiye'nin 2019-2023 yılları için açıklanan 13. Kalkınma Planı'nın maddelerinden birini oluşturmaktaydı.

Kanun ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nda ("**Banka Kartları Kanunu**") düzenlenen takas ve mahsuplaşma faaliyetlerine ilişkin hükümlerin ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un ("**5549 Sayılı Kanun**") denetim elemanlarına ilişkin hükümlerinin tadilini de içeren, Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, ("**Tadil Eden Kanun**") 22 Kasım 2019 tarihi ve 30956 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Tadil Eden Kanun'un Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği'nin ("**TÖDEB**") kuruluşunu düzenleyen hükümleri hariç diğer tüm maddeleri 1 Ocak 2020 itibarı ile, TÖDEB'e ilişkin maddeler ise 22 Mayıs 2020'de yürürlüğe girecektir.

Ödeme ve E-para Hizmetleri Bakımından Yetkiler Merkez Bankasına Devredilecek

Tadil Eden Kanun'un getirdiği en önemli yeniliklerden bir tanesi, Kanun'un ödeme hizmetleri ve elektronik para hizmetleri alanında yetkili kıldığı düzenleyici ve denetleyici kurum Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun ("**BDDK**") yerini, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'na ("**TCMB**") bırakması olmuştur.

Turkey Passes Amendment on Payment Services Legislation to Welcome Open Banking

Payment services, a crucial service and a direct necessity of information society, was formerly regulated in the EU under Directive 2007/64/EC ("**PSD**"). Turkey implemented its own payment services legislation in 2013, namely "Law No. 6493 on Payment and Security Settlement Systems, Payment Services, and Electronic Money Institutions" ("**PSL**").

Technological innovation, rapid growth in the number of electronic and mobile payments being made, and the emergence of new types of payment services in the market place challenged the framework of the PSD. Changes in consumer expectations also sparked the development of new business models with the goal of opening up the EU electronic payments market to companies offering consumer or business oriented payment services. In order to satisfy market need, the EU adopted Directive 2015/2366/EU ("**PSD2**") in 2015. In parallel with the enactment of the PSD2, Turkey has long been expected to act in accordance with the new legislative trend and adapt its legislation in line with the latest developments. Aligning local legislation with the PSD2 to strengthen the legal infrastructure of open banking was also an item on Turkey's 13th Development Plan announced for the years 2019-2023.

The Legislative Proposal to Amend the Law on Payment and Security Settlement Systems, Payment Services, and Electronic Money Institutions and Other Laws ("**Amendment**") was published in the Official Gazette No. 30956 on 22 November 2019 and includes amendments to the PSL, to the provisions concerning clearing and settlements regulated under Law No. 5464 on Bank Cards and Credit Cards ("**Bank Cards Law**"), as well as to the provisions regarding auditors under Law No. 5549 on the Prevention of Laundering Proceeds of Crime ("**Law No. 5549**").

The Amendment will enter into force on 1 January 2020, except for the provisions regarding the establishment of the Turkish Payment and Electronic Money Institutions Association ("**TÖDEB**"), which will enter into force on 22 May 2020.

Turkish Central Bank to Take Charge in Payment Services and Electronic Money Services

One of the most significant developments introduced by the Amendment is the Turkish Central Bank ("**TCMB**") replacing the Turkish Banking Regulation and Supervision Agency ("**BDDK**"), which the PSL had previously set as the regulatory and supervisory institution in charge of payment and electronic money services.

Pursuant to the PSL, the TCMB was only tasked with authorizing and supervising payment and security settlement system operators such as the TCMB itself, Istanbul Clearing, Settlement and Custody Bank, Central Securities Depository of Turkey, The Interbank Card Center, GÖSAŞ, and Paycore.

Kanun uyarınca bugüne kadar TCMB sadece kendisi ve Türkiye Takas ve Saklama Bankası, Merkezi Kayıt Kuruluşu, Bankalararası Kart Merkezi, GÖSAŞ ve Paycore, gibi ödeme ve menkul kıymet mutabakat sistemi işleticilerinin yetkilendirme ve gözetiminden sorumlu kurumu olarak görev almaktaydı.

Tadil Eden Kanun ile birlikte, BDDK'nın ödeme ve elektronik para hizmeti kuruluşlarına faaliyet izni verme ve bu kuruluşları denetleme gibi yetkileri TCMB'ye devredilmektedir. TCMB, bu vesile ile ödeme hizmeti kuruluşlarının müşterilerinden alabilecekleri maksimum ücret veya komisyon oranlarını belirleme yetkisini de haiz olacaktır.

Açık Bankacılığın İkinci Temeli

Açık bankacılık kavramı, ilk olarak BDDK'nın Aralık 2018'de kamuoyu görüşü için yayınladığı Bankacılık Bilgi Sistemleri ve Elektronik Bankacılık Hizmetlerine İlişkin Yönetmelik taslağında kullanılmıştır.^[1] Halen yürürlüğe girmemiş olan bu yönetmeliğin BDDK'nın bankacılık bilgi sistemleri konusundaki önceki tebliğini yürürlükten kaldırılması öngörülmekte ve açık bankacılık hizmetlerinde kimlik doğrulamayı kapsayacak şekilde bankalar tarafından alınacak bilgi güvenliği önlemleri, siber risklerin yönetimi ve dijital kimlik doğrulama yöntemleri düzenlenmektedir. 2020 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'na göre bu yönetmeliğin 2020 içerisinde yürürlüğe konması beklenmektedir.

Tadil Eden Kanun ile, ödeme hizmeti olarak değerlendirilen faaliyetlerin kapsamı genişletilerek PSD2'de yer alan "ödeme emir başlatma" ve "hesap bilgileri sağlama" hizmetleri de bu kapsama alınmıştır. Ne var ki, PSD2'de bankalara getirilen yükümlülüğün aksine, TCMB tarafından veri paylaşım uygulamaları hakkında ikincil mevzuat yayımlanana kadar, bankaların üçüncü taraf sağlayıcılara uygulama programlama arayüzleri (API'ler) yoluyla müşterilerinin hesaplarına erişim sağlama zorunlulukları bulunmamaktadır. Bununla birlikte, bazı Türk bankaları halihazırda üçüncü taraf uygulamaların geliştirilmesini teşvik etmek için API'lerini yayınlamaktadır.

Diğer

Tadil Eden Kanun uyarınca, TCMB'ye, Kanun'da ödeme veya e-para hizmeti olarak sayılmayan bazı faaliyetleri, belirli bir etki alanı veya işlem hacmine ulaşmaları halinde, ödeme veya e-para hizmeti olarak değerlendirme yetkisi verilmektedir. Bu yetki, "sınırlı ağ istisnası" kapsamı altında yer alan, sadece belirli bir ürün/hizmet ağında veya ürün/hizmet çeşidinde kullanılabilen ödeme hizmetleri ve ön ödemeli e-para hizmetleri ile "ticari temsilci istisnası" kapsamında yer alan, ticari temsilcinin gönderen veya alıcı namına işlem yaptığı hizmetler bakımından da geçerlidir. PSD2'nin de sınırlı ağ istisnasının kapsamını, belirli amaçlı ödeme aracının, genel amaçlı ödeme aracına dönüştüğü haller bakımından daralttığı ve ayrıca ticari temsilci istisnasının kapsamını da daralttığı görülmektedir.

Tadil Eden Kanun, bir kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak TÖDEB'in kurulmasını ve ödeme hizmeti sağlayıcıları ile e-para kuruluşlarının TÖDEB'e, birliğin faaliyete başlamasını takiben veya yeni faaliyet izni alan kuruluşların ise, faaliyet iznini aldıkları tarihten itibaren bir ay içerisinde üye olmalarını zorunlu kılmaktadır. TÖDEB diğer regüle sektörlerdeki meslek kuruluşları gibi meslek ilkelerini belirleyecek ve mesleki rehberleri oluşturup ilgili hizmetlerin reklamlarına ilişkin kural ve prensipleri belirleyecektir. TÖDEB'in ayrıca, haksız rekabete karşı önleyici tedbirleri almakla yükümlü olması ve üyeleri ile onların bireysel müşterileri arasındaki anlaşmazlıkları çözmek üzere bir hakem heyeti oluşturması öngörülmüştür.

Banka Kartları Kanunu kapsamında BDDK iznine tabi olan ve esasen bir ödeme hizmeti niteliğinde addedilen takas ve mahsuplaşma faaliyetlerine ilişkin hükümler de anılan kanun kapsamından çıkarılmıştır. 5549 sayılı Kanun'da yapılan değişikliklerle ise, TCMB uzmanlarının "denetim elemanı" kapsamına girmeleri sağlanmış, böylelikle TCMB'ye 5549 sayılı Kanun'a uyum konusunda Mali Suçları Araştırma Kurulu ("MASAK") koordinasyonu altında gözetim ve denetime yönelik hak ve görevler verilmiştir.

The Amendment transfers the BDDK's powers to the TCMB, which includes the authorization and supervision of payment and electronic money services providers. Accordingly, the TCMB will also be authorized to set the maximum amount of fees or commission rates in which payment service institutions may charge their customers.

Second Pillar of Open Banking

In Turkey, the concept of open banking first appeared in the BDDK's draft Regulation on Banking Information Systems and Electronic Banking Services, which the BDDK released in December 2018 for public opinion.^[1] The regulation, which still has not come into force, would repeal the BDDK's former communiqué on banking information systems, regulate information security measures that must be taken by banks, manage cyber risks, as well as manage digital customer authentication methods, including authentication in open banking services. The regulation is expected to be adopted within the next year according to the Presidential Agenda set for the year 2020.

The Amendment extends the list of payment services to include "payment initiation services" and "account information services," which were introduced by the PSD2. However, unlike the PSD2, banks would not be legally required to offer third-party providers access to their customers' accounts via open application programming interfaces (APIs), at least until the TCMB issues its secondary legislation on data sharing practices, although a number of Turkish banks already publish their APIs to promote third party developers.

Other Remarks

The TCMB is empowered to consider certain activities as payment services or electronic money services at their discretion should such activities reach a certain effect of field or transactional volume, even if such activities are not listed in the PSL *per se*. This authority also covers services falling under the "limited network exemption," namely payment services and prepaid electronic money services used only in a specific goods/services provider network or a specific category of goods/services, as well as the "commercial agent exemption," which is applicable when a commercial agent acts on behalf of a buyer or seller. In comparison, the PSD2 also narrows the scope of its limited network exemption in terms of specific-purpose instruments, which develop into general-purpose instruments, and narrows the commercial agent exemption.

The Amendment also establishes TÖDEB, a public professional organization, in which all payment and electronic money services providers are required to become a member within one month following the date the TÖDEB commences its activities or following their respective authorizations. Similar to professional organizations in other regulated markets, tasks of the TÖDEB include establishing codes of conduct and professional guidelines, determining the rules concerning advertisement of the relevant services, taking preventative measure against unfair competition, and forming an arbitration board to resolve disputes between its members and their individual customers.

Clearing and settlement activities previously subject to authorization from the BDDK under the Bank Cards Law are now excluded from the scope of the aforementioned law, as they are essentially payment services. Furthermore, Law No. 5549 has also been amended to include that TCMB auditors are considered "auditors" within the scope of Law No. 5549, granting the TCMB rights and responsibilities in terms of monitoring and supervising compliance with Law No. 5549 under the oversight of the Financial Crimes Investigation Board ("MASAK").

Other amendments include elaborating on the payment system for operators' rights to collect and liquidate guarantees, in response to the contemporary issues faced in the use of guarantees in payment systems and an increase in administrative sanctions up to TRY 900,000.

Turkey is among the leading countries in terms of consumer oriented service models in banking and financial markets and the Amendment would undoubtedly have a positive impact on

Tadil Eden Kanun'un getirdiği değişikliklerin arasında, ödeme sistemlerinde teminatların kullanımına ilişkin güncel sorunlara istinaden ödeme sistemi kuruluşlarının teminat toplama ve nakde çevirme haklarının detaylandırılması ve idari yaptırımların 900.000 TL'ye kadar artırılması bulunmaktadır.

Türkiye banka ve finans hizmetleri alanında tüketici odaklı hizmet modelleri bakımından önde gelen ülkelerden biri olup Tadil Eden Kanun ile getirilen düzenlemelerin de şüphesiz ki, finansal hizmetler sektörü üzerinde olumlu etkileri olacaktır. Son dönemde Türkiye'de Fintech şirketlerinin sayıca ve faaliyet olarak artış gösterdiği de dikkate alındığında, düzenlemenin yasalaşmasıyla birlikte, Fintech girişimlerinin daha geniş bir yelpaze altında artış göstermeleri, katma değerli hizmet yelpazesinin genişlemesi ve bankalarla Fintech şirketleri arasındaki işbirliğinin artması beklenmektedir.

[1] <https://www.bddk.org.tr/Duyurular/Bankaların-Bilgi-Sistemleri-ve-Elektronik-Bankacılık-Hizmetleri-Hakkında-Yonetmelik-Taslagi/672>

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:

Yeşim Api Şamlı (yapi@herguner.av.tr)
Onur Sumer (osumer@herguner.av.tr)
Tolga İpek (tipek@herguner.av.tr)

Büyükdere Caddesi 199, Levent 34394 İSTANBUL
Telefon: (90) 212 310 18 00 Fax: (90) 212 310 18 99

<http://www.herguner.av.tr>

- © 2019 Hergüner Bilgen Özeke Avukatlık Ortaklığı
-Hergüner Bilgen Özeke uluslararası müvekkillere sahip tam teşekküllü bir hukuk bürosudur. Bu bülten Türkiye'de hukuk alanındaki gelişmeleri paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır. Bülten, hukuki bir görüş veya yönlendirme olarak alınmamalıdır ve genel bilgi için hazırlanmıştır.

the Turkish financial services market. Taking into account the rise of Fintech companies in Turkey in recent years, this Amendment is expected to boost the number of Fintech companies, open up a wide range of value added services, and enhance cooperation between banks and Fintech companies.

[1] <https://www.bddk.org.tr/Duyurular/Bankaların-Bilgi-Sistemleri-ve-Elektronik-Bankacılık-Hizmetleri-Hakkında-Yonetmelik-Taslagi/672> (only in Turkish)

For further information please contact:

Yeşim Api Şamlı (yapi@herguner.av.tr)
Onur Sumer (osumer@herguner.av.tr)
Tolga İpek (tipek@herguner.av.tr)

Büyükdere Caddesi 199, Levent 34394 İSTANBUL
Telephone: (90) 212 310 18 00 Fax: (90) 212 310 18 99

<http://www.herguner.av.tr>

- © 2019 Hergüner Bilgen Özeke Attorney Partnership
-Hergüner Bilgen Özeke is a full-service Turkish law firm with major international clientele. This bulletin is to inform the recipients concerning certain recent legal developments in Turkey. It does not constitute legal advice or legal opinion on any specific facts or circumstances, and the contents are intended to be general information purposes only. The advice of legal counsel should be obtained for specific questions and concerns.

Bu e-postayı düzgün görüntüleyemiyorsanız lütfen tıklayınız.

Bilgilendirme e-postalarını almak istemiyorsanız lütfen tıklayınız.